

Wskazówki dotyczące przygotowania Pracy Magisterskiej

1. Układ treści
2. Zawartość rozdziałów
3. Cytowanie piśmiennictwa
4. Materiał ilustracyjny
5. Uwagi edytorskie

1. Układ treści eksperymentalnej i terenowej pracy magisterskiej:

1. Strona tytułowa
2. Podziękowania
3. Dedykacje
4. Spis treści
5. Wstęp
6. Przegląd piśmiennictwa
7. Opis terenu badań
8. Materiał i metody
9. Wyniki
10. Dyskusja
11. Wnioski
12. Streszczenie w jęz. polskim i angielskim
13. Spis załączników
14. Wykaz literatury (bibliografia)
15. Załączniki (aneksy)

2. Zawartość rozdziałów

Tytuł pracy, dane na stronie tytułowej i tytuły rozdziałów wewnątrz pracy nie są zakończone kropką

STRONA TYTUŁOWA (PRACA OPISOWA, EKSPERYMENTALNA, TERENOWA)

Strona tytułowa powinna być przygotowana według zasad obowiązujących na Wydziale Nauk Biologicznych (wzór na stronie internetowej WNB).

- Tytuł musi zawierać precyzyjne zdefiniowanie tematu badań.
- Objętość do dwóch wierszy maszynopisu. Po tytule nie stawiamy kropki.
- Skrót dr (doktor) i mgr (magister) odmienia się. Jeśli ostatnia litera skrótu nie jest ostatnią literą odmienionego całego słowa to zapisujemy skrót w sposób następujący: doktora (dr. lub dra), doktorowi (dr. lub drowi), analogicznie magistra (mgr. lub mgra), magistrowi (mgr. lub mgrowi) np. „Praca wykonana pod kierunkiem prof. dr.

hab. Józefa Walczaka” (lub "... prof. dra hab. Józefa Walczaka”), ale „Praca wykonana pod kierunkiem prof. dr hab. Anny Starskiej”.

PODZIĘKOWANIA (PRACA OPISOWA, EKSPERYMENTALNA, TERENOWA)

Podziękowania zamieszczamy na osobnej stronie. Tutaj jest miejsce na wyrażenie wdzięczności osobom, które przyczyniły się do powstania pracy, w tym osobom, które udostępniły dane lub służyły pomocą w terenie itp.

DEDYKACJE (PRACA OPISOWA, EKSPERYMENTALNA, TERENOWA)

Raczej unikać, ale jeśli już ktoś bardzo pragnie, to na osobnej stronie może napisać prywatne dedykacje rodzinie itp.

SPIS TREŚCI (PRACA OPISOWA, EKSPERYMENTALNA, TERENOWA)

Spis treści musi uwzględniać tytuły rozdziałów i podrozdziałów oraz strony, na których rozpoczyna się dany rozdział lub podrozdział. Każdy rozdział i podrozdział musi mieć swój numer. Stosujemy „dziesiętny” układ numeracji, numery głównych rozdziałów – cyfry rzymskie, podrozdziałów – arabskie:

I. Rozdział.....	11
I. 1. Podrozdział.....	12
I. 2. Podrozdział.....	14
I. 2. 1. Pod – pod – rozdział.....	17

WSTĘP

Wstęp jest krótkim wprowadzeniem w temat pracy – tzn. powinien zawierać informacje uzasadniające podjęcie tematu, teoretyczne tło badań z powołaniem się na najnowsze publikacje. Ostatni akapit Wstępu powinien zawierać cel (cele) pracy, sformułowane najlepiej w punktach. Nie wyodrębniamy osobnego rozdziału „Cel pracy” (czasem to jest jedno zdanie). Cele powinny być sformułowane precyzyjnie. Objętość tego rozdziału jest niewielka. Może zawierać się na 1-2 stronach.

PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA

Przeгляд piśmiennictwa powinien zawierać charakterystykę obiektu badań (tzn. np. systematykę, zarys biologii i ekologii badanego gatunku, charakterystykę czynników ekologicznych, chemicznych i in., które są przedmiotem badań), podsumowanie dokonań innych autorów w zakresie tematyki podjętych badań w ramach pracy magisterskiej, lub tematów pokrewnych (zwłaszcza, jeśli nikt przed nami jeszcze nie prowadził badań w danym zakresie), oraz wskazanie luk w wiedzy, co wzmacnia uzasadnienie podjęcia tematu.

W tym rozdziale podajemy **wyłącznie** wyniki badań innych autorów, dlatego po każdej podanej informacji musi być podane źródło tej informacji (patrz niżej: cytowanie piśmiennictwa). **Nie wolno przepisywać niezmienionego fragmentu tekstu ze źródeł!!! To nie jest wypracowanie, gdzie cytujemy np. fragment wiersza!**

Podana przez nas informacja musi być przez nas opracowana – ma być syntezą z różnych źródeł. Jedno zdanie może zawierać informację zamieszczoną w kilku źródłach i wszystkie te źródła musimy podać: np. Lew jest zwierzęciem drapieżnym (Nowak 1990, Kowalski i Jankowski 2002, Burakiewicz i in. 2006).

Praca magisterska powinna zawierać wyłącznie informacje podane drukiem. Nie cytujemy informacji z Internetu! Internet może być tylko wskazówką do dalszych poszukiwań, źródłem ilustracji itp.

Liczba cytowanych źródeł, to minimum 50, w tym ponad 90% to artykuły z czasopism, a wśród nich powinny być pozycje obcojęzyczne (co najmniej 20%).

Cytowane źródła powinny być aktualne i najnowsze, np. z ostatnich 10-15 lat. Nie cytujemy np. prac Kopernika. Wyjątek stanowią prace o charakterze systematycznym i historycznym (np. "Historia badań nad niedźwiedziem brunatnym w Polsce").

Cytujemy tylko te prace, które **osobiście** mieliśmy w ręku. Jeśli jakiś autor podaje informacje też powołując się na jakieś źródło, to cytujemy tego autora, którego pracę mamy „w ręku”, a nie tego, na którego on się powołuje, np. Kowalski 1978 za Wiśniewski 2004 (pracę Wiśniewskiego mamy „w ręku”).

Jeżeli cytujemy kilka prac jednego autora, opublikowanych w tym samym roku, należy każdą z nich opatrzyć małą literą alfabetu: np. Nowak 1999a, Nowak 1999b. Tak ma być zarówno w tekście, jak i w spisie piśmiennictwa.

Nie stosujemy przypisów. To nie jest praca humanistyczna.

Liczby w tekście piszemy słownie do dziewięć i cyframi od 10. Liczebniki porządkowe oznacza się kropką, np. w latach 90. XX wieku... .

Objętość tego rozdziału nie powinna przekraczać ok. 15% tekstu całej pracy (bez materiału ilustracyjnego). Praca magisterska to nie praca przeglądowa, tylko eksperymentalna lub opisowa(!) – oparta na własnych badaniach, obserwacjach lub danych ankietowych.

OPIS TERENU BADAŃ (PRACA TERENOWA)

Ten rozdział dotyczy tylko prac prowadzonych w terenie. Powinien zawierać informacje fizjograficzne (położenie geograficzne, charakterystyka ukształtowania terenu, klimat, sieć wodna i in.) i administracyjne, dane statystyczne o zagospodarowaniu terenu itp. Jeżeli prowadzono obserwacje w czasie całego sezonu, należy też podać przebieg pogody (opady i temperatura). Może to być przydatne w analizie i interpretacji wyników.

MATERIAŁ I METODY (PRACA EKSPERYMENTALNA, TERENOWA)

To jest bardzo ważny rozdział, który z jednej strony ukazuje sposób prowadzenia badań, a z drugiej daje pogląd na temat wiarygodności uzyskanych wyników (np. precyzyjny opis wykorzystanych odczynników i aparatury). Można pisać w pierwszej osobie, tzn: „Przeprowadziłam doświadczenie w laboratorium”, lub w formie bezosobowej: „Przeprowadzono doświadczenie w laboratorium” – w przypadku, gdy w doświadczeniu (lub innych badaniach) uczestniczyły osoby trzecie.

– Materiał. Piszemy, co jest obiektem badań (nazwy gatunków roślin lub zwierząt – należy podać pełną nazwę gatunkową badanego organizmu z przynależnością systematyczną, substancje chemiczne itp.), w badaniach terenowych – skąd pobieramy materiał (np. jaki teren obejmujemy badaniami, jakie środowiska, itp.), lub w badaniach laboratoryjnych – opis warunków przygotowania (hodowli) materiału żywego.

Jeżeli praca wymaga specjalnych zezwoleń (np. Komisji Etycznej, Wojewódzkiego lub Głównego Konserwatora Przyrody, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych itp.) – należy

podać odnośne informacje. Tutaj też możemy umieścić nazwiska osób lub nazwy instytucji, z których danych i informacji korzystaliśmy.

- **Metody.** Tu muszą się znaleźć też informacje o sposobie pozyskania materiału i danych (np. w badaniach terenowych – opis metod(y) odłowu w terenie, w tym zastosowane pułapki; w badaniach ankietowych – wzór ankiet(y); w badaniach laboratoryjnych – metodę(y) preparacji materiału). Tutaj opisujemy szczegółowo metody zastosowane w **naszych badaniach**. Podajemy dane dotyczące sprzętu (typ aparatury) i odczynników (nazwa firmy). Jeśli stosujemy specjalistyczne programy komputerowe do opracowania wyników, to należy podać, jakie i podać numer licencji. Jeżeli stosujemy opracowanie statystyczne wyników – należy podać nazwę stosowanego testu statystycznego i wyjaśnić, dlaczego użyto takiego, a nie innego testu.

Opis metody powinien być tak przedstawiony, aby umożliwił przeprowadzenie podobnych badań przez innych autorów.

Objętość tego rozdziału nie powinna przekraczać ok. **15%** całej pracy.

WYNIKI (PRACA EKSPERYMENTALNA, TERENOWA)

To najważniejszy rozdział w pracy. Zawiera wyniki przeprowadzonych eksperymentów lub obserwacji, także badań ankietowych. Powinny być one przedstawione w sposób syntetyczny.

Wyniki muszą być prezentowane w kolejności odpowiadającej celom pracy wymienionym we Wstępie.

Wyniki omawiamy według zasady: „od ogółu do szczegółu”, tzn. najpierw dane sumaryczne, a potem to, co w ramach danej kategorii wyników się mieści.

Na przykład: „W środowisku leśnym odłowiono 333 osobniki lisa, 27 borsuków i 3 niedźwiedzie (Tab. 1). Na łąkach Wśród odłowionych lisów, 45 osobników to dorosłe samce, 56 – dorosłe samice, a pozostałe 232 to osobniki młodociane (Tab. 2, Ryc. 1)”.

Wyniki powinny być przedstawione w sposób syntetyczny.

Dane liczbowe powinny znajdować się w tabelach i (lub) na wykresach (diagramach). Nie należy powielać tych samych danych w tabelach oraz **rycinach** (= **rysunki + wykresy + diagramy**) i w tekście. **Tabele opisujemy u góry, ryciny, fotografie i mapy u dołu.**

Tabele i ryciny powinny być numerowane niezależnie (ryciny osobno, tabele osobno). Tabele i ryciny umieszczamy w tekście rozdziału, a nie na końcu pracy. Tabele i ryciny muszą być numerowane w takiej kolejności, w jakiej omawiane są wyniki w tekście.

Jeżeli tabele zawierają średnie wartości z pomiarów (liczenia itp.), to należy podać też odchylenie lub błąd standardowy i oznaczyć różnice statystycznie istotne między grupami, za pomocą liter alfabetu lub gwiazdek (w tym wypadku należy to uwzględnić w opisie tabeli).

Każda tabela i rycina muszą mieć swój tytuł i opis tak, aby bez szukania potrzebnych informacji w tekście można ją było odczytać i zinterpretować, np.:

Tabela 1. Długość czaszki ryjówki aksamitnej; materiał ze zrzutek płomykówki; wartości podane w mm, n = liczba czaszek (\pm SD).

Wyniki zawarte w tabelach i na rycinach muszą być opisane w formie tekstowej z odniesieniem do określonej tabeli lub (i) ryciny, np. „Przeciętna długość czaszki myszy wynosiła 2 cm (Tab. 2).”, czy „Schemat pomiaru czaszki przedstawia ryc. 7”.

Rozdział wyniki nie może zawierać żadnej interpretacji wyników ani ich podsumowania – to tylko opis! To znaczy nie piszemy np. „W populacji A było więcej białych myszy niż w populacji B” – takie sformułowanie to już wniosek i można to napisać w rozdziale „Dyskusja” (patrz niżej) i potem powtórzyć we „Wnioskach”. Piszemy natomiast: „W populacji A było 45 białych myszy, w populacji B – 32 (Tab. 1, Ryc. 2).”

W rozdziale Wyniki nie powołujemy się na żadne inne informacje poza własnymi uzyskanymi w trakcie wykonywania pracy.

Objętość tego rozdziału powinna wynosić ok. **35-40%** całej pracy.

DYSKUSJA (PRACA EKSPERYMENTALNA, TERENOWA)

Ten rozdział zawiera podsumowanie i omówienie wyników – a więc np. ich interpretację i tutaj można już napisać: „W populacji A było więcej białych myszy niż w populacji B.” lub: „Białe myszy stanowiły ok. 60% populacji A i 40% populacji B.”. Różnice między populacjami nie były istotne statystycznie.” Można też pokusić się o wyjaśnienie przyczyn takiego zjawiska (np. w oparciu o dane środowiskowe, klimatyczne, czy jakiegokolwiek inne czynniki podawane w literaturze jako przyczyna zmienności barwy sierści). Można wykazać tendencje zmian, jeśli różnice nie są statystycznie istotne.

Tutaj też porównujemy nasze wyniki z wynikami uzyskanymi przez innych autorów (jeśli podobne prace były prowadzone, np. w innym terenie, w innym kraju, na naszym terenie, ale np. 30 lat wcześniej, lub dotyczyły pokrewnych organizmów lub podobnych zjawisk). Dyskusja powinna być oparta o prace cytowane już wcześniej w rozdziale „Przegląd piśmiennictwa”. Można dodać jakieś inne pozycje literaturowe, ale nie może to być więcej niż ok. 5% wszystkich cytowanych prac.

Początek dyskusji powinien zawierać podsumowanie wyników, druga część – interpretację i odniesienie do prac innych autorów.

Objętość tego rozdziału powinna wynosić ok. **25-30%** całej pracy.

WNIOSKI (PRACA EKSPERYMENTALNA, TERENOWA)

Wnioski to jest synteza badań. To nie jest podsumowanie (podsumowanie dajemy w końcowej części dyskusji), ale podsumowanie i interpretacja jednocześnie. Wnioski formujemy w postaci punktów. Powinno ich być kilka, np. 4-6, w zależności od zakresu pracy.

PODSUMOWANIE (PRACA OPISOWA)

Rozdział ten ma potwierdzić umiejętność wykorzystania wiedzy z okresu studiów oraz wiedzy zdobytej w trakcie pisania pracy. Należy tu odnieść się do celu pracy zawartego we wstępie oraz określić, czy założone tezy zostały obalone lub też potwierdzone lub też czy postawione cele zostały zrealizowane w trakcie pisania pracy.

Objętość tego rozdziału powinna wynosić ok. **25 - 30 %** całej pracy.

STRESZCZENIE W JEZYKU POLSKIM I ANGIELSKIM (PRACA OPISOWA, EKSPERYMENTALNA, TERENOWA)

Objętość: **jedna** strona w każdym języku

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Z numeracją i tytułem każdego załącznika.

ZAŁĄCZNIKI

To mogą być mapki, które nie mieszczą się w tekście, płyty CD, wzory ankiet, szablony doświadczeń i in.

3. Cytowanie piśmiennictwa

W tekście:

Informacja o źródłach może być umieszczona w środku zdania lub na końcu:

„Jak podaje Nowak (1999), lew jest zwierzęciem drapieżnym.”

„Lew jest zwierzęciem drapieżnym (Nowak 1990, Kowalski i Jankowski 2002, Burakiewicz i in. 2006).” Cytowanie jest częścią zdania, zatem informacja o źródłach ma być **przed kropką**.

Przy cytowaniu nazwisk w tekście nie podaje się imion, ani inicjałów imion.

Cytowanie w zależności od liczby autorów publikacji:

- jeden autor: Nowak 1999.
- dwóch autorów: Nowak i Kowalski 2001.
- trzech i więcej autorów: Nowak i in. 2004.

W tekście układ źródeł jest chronologiczny, tzn. kolejność według roku publikacji pracy, a nie według nazwisk autorów.

Jeżeli cytujemy kilka prac jednego autora, opublikowanych w tym samym roku, należy każdą z nich opatrzyć małą literą alfabetu: np. Nowak 1999a, Nowak 1999b. Tak ma być zarówno w tekście, jak i w spisie piśmiennictwa.

Można powołać się na dane niepublikowane, ale trzeba podać ich źródło, np. (Nowak, inf. ustna). W tym przypadku, w rozdziale Materiał i metody należy podać „osobowe źródła informacji”, to znaczy nazwiska osób, z którymi rozmawialiśmy na dany temat i uzyskaliśmy od nich informacje. Takie dane niepublikowane można wykorzystać zarówno w Przeglądzie piśmiennictwa, jak i w Dyskusji, ale **nie** w Wynikach.

W spisie piśmiennictwa:

– artykuły w czasopismach:

Nazwisko autora (autorów), inicjał(y) imienia(imion). Rok publikacji. Tytuł artykułu. Tytuł czasopisma, numer czasopisma(numer zeszytu): strony – od pierwszej strony, na której jest początek artykułu – do ostatniej strony, na której kończy się artykuł.

Nowak, A.F., Kowalska, B., Czerwiński, J.Z. 1999. Przystosowanie ptaków do lotu. Przegląd Ornitologiczny, 3(2): 21-25.

– książki:

Nazwisko autora (autorów), inicjał(y) imienia (imion). Rok publikacji. Tytuł książki. Miejsce wydania. Wydawnictwo.

Wiśniewski, A.F. 2003. Ekofizjologia szczurów. PWRiL. Warszawa.

– rozdziały w książkach:

Nazwisko autora (autorów) **rozdziału!**, inicjał(y) imienia (imion). Rok publikacji. Tytuł rozdziału: strony od pierwszej strony, na której jest początek rozdziału – do ostatniej strony, na której kończy się rozdział. W: Tytuł książki. Autor (autorzy) redakcji całej książki. Wydawnictwo. Miejsce wydania.

Bednarz, K.L., Nowacki, A. 1989. Budowa układu krwionośnego u jaszczurek: 34-56. W: Anatomia zwierząt. Nowicki, E., Rawicz, B.R. (red.). Książka i Wiedza. Warszawa.

Jeżeli wydawnictwo mieści się w więcej niż jednym mieście – podajemy tylko pierwsze.

W spisie piśmiennictwa kolejność jest alfabetyczna, a w ramach prac tego samego autora – chronologiczna. W przypadku współautorów o różnych nazwiskach decyduje kolejność alfabetyczna drugiego (trzeciego itd.) autora, np.:

Kowalski, C. 1987 ...

Kowalski, C. 1994 ...

Kowalski, C., Bednarek, P., Gomulicki, W. 1984 ...

Kowalski, C., Gomulicki, W., Bednarek, P. 1981 ...

Kowalski, C., Pawłowicz, R. 1977 ...

Listowicz, A.G. 2006 ...

Jeśli artykuł, rozdział lub książka ma więcej niż jednego autora – wypisujemy wszystkich, nawet, jeśli jest ich piętnastu.

4. Materiał ilustracyjny

To wszystkie elementy nietekstowe w pracy: tabele, fotografie, mapy i ryciny (jako ryciny traktujemy rysunki, wykresy, diagramy).

Każdy rodzaj materiału musi być ponumerowany w kolejności od 1 do x. i uporządkowany w takiej kolejności, w jakiej omawiany jest w tekście. To znaczy – jeżeli np. dane o długości szypułek kwiatu są pierwszymi, które omawiamy w tekście, to tabela, która zawiera te dane musi mieć nr 1, itd.

Przy rysunkach i fotografiach, które pochodzą z obcych źródeł, należy podać te źródła, a w przypadku fotografii – autora zdjęcia. Jeśli autorem jest autor pracy – proszę podać swoje nazwisko jako autora zdjęcia.

Każdy element musi być odpowiednio opisany – mieć tytuł. Po tytule stawiamy kropkę. Należy unikać tabel niemieszczących się na stronie A4. W tabeli i nagłówku należy zachować interlinię 1,5. Tytuł tabeli lub wykresu musi zawierać dużo informacji tak, aby nie trzeba było ich szukać w tekście, tzn. zawiera informacje, czego dotyczy wykres, szczegóły obliczeń statystycznych itp.

Do każdego elementu należy odnieść się w tekście.

Stosujemy następujące skróty w tekście:

- ryciny (czyli wszystkie rysunki, wykresy, diagramy) – **ryc.**
- tabele – **tab.**
- fotografie – **fot.**
- mapy bez skrótów – **mapa**

W nawiasach skrót piszemy dużą literą, w ciągłym tekście – małą, np.:

Przeciętna długość czaszki myszy wynosiła 2 cm (Tab. 2). Schemat pomiaru czaszki przedstawia ryc. 7.

5. Uwagi edytorskie

- **Objętość pracy:** w zależności od zakresu pracy, ale należy przestrzegać proporcji objętości poszczególnych rozdziałów (patrz wyżej). Maksymalnie, ok. 70 stron, w szczególnych przypadkach – więcej, do 100 stron, bez załączników.
- **Numeracja stron:** wszystkie strony muszą być numerowane, włącznie ze stroną tytułową, stroną z podziękowaniami i załącznikami. Na stronie tytułowej, stronie z podziękowaniami i

ew. dedykacją **numeru się nie drukuje**, na wszystkich pozostałych - tak. Zatem, numer pojawia się na stronie trzeciej, tj. ze Spisem treści.

- **Czcionka:** stosujemy czcionkę Times New Roman, 12p. dla tekstu głównego i tytułów podrozdziałów. Tytuły rozdziałów – czcionka Times New Roman, 14p. Tytuły i numery rozdziałów i podrozdziałów **wytluścić. Odstęp:** 1,5 linii. tekst powinien być wyjustowany, czyli wyrównany do prawego i lewego marginesu.
- **Interpunkcja:** znaki interpunkcyjne stoją bezpośrednio (bez spacji) po wyrazie, również % (i ‰), nawiasy i cudzysłowy, np. „(co stanowi 16% całości)”. Także symbole stopni Celsjusza (°C), indeksów górnych (Kowalski³) i dolnych (G₇) piszemy bez spacji. Natomiast symbole matematyczne, miary wagi, długości, odległości i czasu piszemy ze spacją, np.: 3 + 7 = 10;
- 7 – 2 ≠ 4; ± 6; n > x; y ≤ z; 27 g; 2743 μm; 127 m; 1247 m n.p.m.; 16 h; 27 s; na przełomie XIX i XX w.; w 1987 r.; w tym przypadku musimy uważać, żeby całe wyrażenie znalazło się w tym samym wierszu. Jeżeli zdanie kończy się skrótem zakończonym kropką, nie stawiamy drugiej kropki, np.: Rysy wznoszą się na wysokość 2499 m n.p.m.
- **Zastosowanie myślnika i łącznika:**
 - a) **myślnik** (x – y) – może być użyty pojedynczo lub podwójnie.
 - W pierwszym wypadku jest znakiem wskazującym na pominięcie fragmentu tekstu lub konieczność refleksji, np. „Praca magisterska to sprawa poważna – licencjat mniej” lub „Marginesy: górny, dolny i prawy – 2,5 cm; lewy – 3 cm (na oprawę)
 - W drugim wypadku jest znakiem wydzielającym wtrącone wstawki lub drugoplanowe, dodatkowe wyjaśnienia, np. „Poglądy Karola Darwina – ewolucjonizm i uniformitarizm – były pod koniec XIX w. niezwykle rewolucyjne” lub „Panie profesorze – powiedział student – proszę poprawić moją pracę na czwartek”.
 - b) **łącznik** (x-y) stosujemy tam, gdzie mamy do czynienia:
 - z równorzędnymi członami złożenia lub zestawienia, np. flaga biało-czerwona, słownik polsko-angielski, północno-wschodni, południowo-zachodni, sezon wiosenno-letni, sezon jesienno-zimowy, grzbieto-brzuszy, tchawico-płucny, noso-wargowy, południo-wschód, północo-zachód, itp.
 - z wyrażeniami w których występuje dwukrotnie ten sam przymiotnik złożony, różniący się tylko pierwszym członem, np. sześć- i siedmioletnie osobniki; dwu- i trzyletnie okresy; górno- i dolnozaworowy; parzysto- i nieparzystokopytne, itp.
 - z koniecznością zaznaczenia „od-do”, np. 8⁴⁵-17³⁰; 43,6-78,4 kg; XIV-XVII wieku, itp.
- **Zapis dużych liczb:** 23 786 ha; 23 786,45 ha; 8 437 km²; 2 748,74 m³, itp. Przeważnie zaokrąglamy do drugiego miejsca po przecinku.
- **Marginesy:** górny, dolny i prawy – 2,5 cm; lewy – 3 cm (na oprawę)
- **Nazwy łacińskie:** - *Nazwy łacińskie piszemy kursywą, czyli czcionką pochylą*. Nazwa gatunku pojawiająca się w tekście danego rozdziału po raz pierwszy powinna być podana w pełnym brzmieniu wraz z nazwiskiem autora opisu gatunku (rok opisu – opcjonalnie, głównie w pracach taksonomicznych) – nazwa polska i łacińska, np.: zębiełek karliczek *Crocidura suaveolens* (Pallas, 1811) lub pszczoła miodna *Apis mellifera* L. W tym ostatnim przypadku „L.” oznacza w pełnym rozwinięciu „Linnaeus, 1758” – jest to jedyny dopuszczalny przypadek stosowania skrótu nazwiska i daty. Dalej w tekście stosujemy nazwę polską i łacińską zamiennie, przy czym skracamy nazwę łacińską rodzajową do pierwszej litery, np.: *C. suaveolens*, *A. mellifera* i nie podajemy już wtedy nazwiska autora opisu. Taksonomiczne nazwy rodzajowe piszemy z dużej litery, gatunkowe z małej, np. *Canis lupus* (wilk). Nazwę łacińską podajemy po nazwie polskiej w tytułach wszystkich tabel i wykresów.
- **Użycie terminów:** liczba i ilość:

- a) liczba dotyczy obiektów policzalnych, np. osobników, egzemplarzy, gatunków, taksonów, stanowisk badawczych itp.
- b) ilość dotyczy obiektów niepoliczalnych, np. wody, deszczu, śniegu, opadów, substancji, cukru, glikolu etylowego, sproszkowanego KOH, wodzianu chloralu, itp.
- **Liczba egzemplarzy:** dwa egzemplarze pracy (1 egz. – dziekanat, 1 egz. – promotor).
- **Oprawa:** Egzemplarz do dziekanatu – w **miękkiej** oprawie, egzemplarz dla Promotora w **twardej** oprawie.
- **Znaki korektorskie:** w trakcie poprawiania maszynopisu pracy licencjackiej, magisterskiej czy doktorskiej stosujemy określone znaki korektorskie w celu uniknięcia przydługich, opisowych komentarzy. Znaki te stosujemy również w korektach redakcyjnych (tzw. „szczotkach”) przygotowując publikację do druku w czasopiśmie, materiałach konferencyjnych czy książce.

Podstawowe znaki korektorskie polskie i zagraniczne

Anglojęzyczne		Polskie	
w tekście	na marginesie	w tekście	na marginesie
Simple correction	i c	Różne znaki poprawy literowych i innych	Ń ó Fk
mark marks marks	ks k	Znak znaki usunięcia	It Tm
Deletion delete or ↓	2h 2h	Skasować odstęp	H2h 72h
Close up close up	∩	Wstawić literę	∩ te
Insert a letter	t	Wstawić wyraz	V brakujący
Insert space	#	Wstawić odstęp	∩
Make new paragraph	¶	Zwiększyć odstęp	∩
No paragraph indent	run in (no ¶)	Zmniejszyć odstęp	∩
Move left as far	┌	Nowy akapit	┌
Move right	┐	Zlikwidować akapit	┐
Align vertically		Przesunąć w lewo	←
Straighten lines		Przesunąć w prawo	→
Center	┌┐	Wyrównać w pionie	┌┐
Words transpose	┌┐	Wyrównać w poziomie	
Transpose letters	∩	> Centrować <	> <
lines	∩	Słowa przestawić	┌┐
Transpose	∩	Przestawić litery	∩
Insert space between lines)	Przetłumaczenie liter	1 2 3 4 5
		wierszy	∩
		Przestawienie	↔
		Zrobić odstęp między wierszami)

Anglojęzyczne		Polskie	
w tekście	na marginesie	w tekście	na marginesie
Reduce space between lines	→	Zmniejszyć odstęp między wierszami	→
Make lower CASE	(l.c.)	Złożyć Małymi LITERAMI	(tekst x2)
Make upper case	(cap.)	Złożyć dużymi literami	(wers.)
Small capitals	(s.c.)	Złożyć kapitalikami	(kapit.)
Change to Italics	(ital.)	Zamienić na kursywę	(kurs)
No Italics (Roman)	(Rom.)	Pismem prostym	(proste)
boldface	(b.f.)	Pismem półgrubym	(półgr.)
light font	(l.f.)	Pismem grubym	(gr.)
Make superscript e ^x	∨	Pismem cienkim	(cienki)
Make subscript A _{max}	∧	Wykładnik e ^f	∧
Insert superscript e ^x	∨	Dolny indeks A _{max}	∨ (max)
Insert subscript A _{max}	∧	Wstaw wykładnik e ^T	∨ (max)
Insert period	⊙	Wstaw dolny indeks A _∨	∨ (max)
Damaged letters	X	Uszkodzone litery	⊙ uszk.
Let stand-as is	stet	Anulowanie znaku korekty	---